

2.4 Komparativ metode

Vi bruger komparativ metode til at sammenligne forskellige undersøgelser eller cases, og derved opnå større forståelse for casen eller populationen.

Målet med den komparative metode er at finde de ligheder og forskelle, der forklarer bestemte forhold i de cases/undersøgelser, vi sammenligner. Det metodiske består i, at vi systematisk anvender et samfundsfagligt begrebsapparat i sammenligningen af samfundsforhold: Det kan være undersøgelser af lande, byer, organisationer, økonomiske fænomener osv.

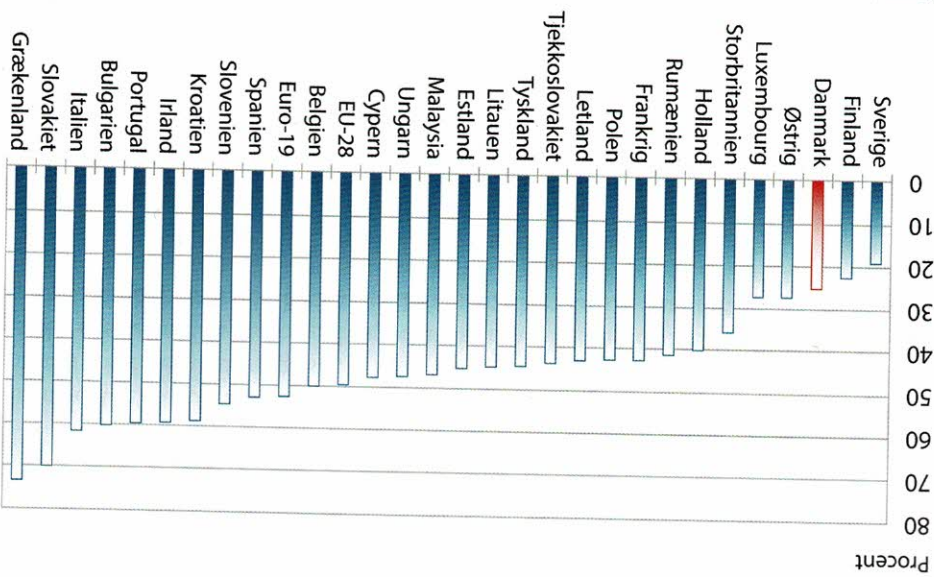
Når vi vælger den komparative metode, bruger vi flere andre undersøgelser af kvalitativ og/eller kvantitativ art. Det gør vi for at få ny viden og indsigt og for at undgå fejl.

Ulemper	Fordele	Komparativ metode
<ul style="list-style-type: none"> • Oftest afhængig af andres undersøgelser • Svært at finde cases/undersøgelser, der er sammenlignelige og dermed ligner tilstrækkelig eller er tilstrækkeligt forskellige 	<ul style="list-style-type: none"> • Ny viden og ny indsigt • Større forståelse for det, vi undersøger • Billig og ikke særlig tidskrævende • Osv. 	Komparativ metode

Tabel 2.8

Komparativ metode.

Eksempelboks til komparativ metode

Figur 2.7
Andel langtidsløse

Erik Bjørsted: Den danske langtidsløshed blandt Europas laveste. AF - Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, afdk. 9. maj 2015.

I Danmark har vi været gode til at holde langtidsløsheden på et relativt lavt niveau, når vi sammenligner os med andre lande. I figuren herunder har Danmark den tredje laveste andel af langtidsløse. Tyskland har fx en langt højere andel af langtidsløse, som man kan se i figuren.

Grunden til at langtidsløsheden er så lav i Danmark er på grund af det velfungerende danske arbejdsmarked, som er meget fleksibelt, da det er lettere for virksomhederne at hyre og fyre folk, end det er i mange andre lande. Virksomhederne bliver derfor mere risikovillige, når de opretter nye stillinger.

Årsagerne til vi i Danmark har en lav jobbeskyttelse er, at vi har et godt sikkerhedsnet som fundament for de ledige. På samme tid skal de ledige leve op til de skrappe krav om at stå til rådighed.

Upside

• Man bruger en falsk sammenhæng.

Altså: Jo mere de cases og undersøgelser vi sammenligner ligner hinanden, jo større er muligheden for at finde forklaringer på de forskelligheder, der er.

At Etiopien og Danmark ikke har ens udlændingepolitik overrasker ikke, fordi landene er i meget forskellige situationer m.v. Men at Sverige og Danmark har helt forskellige politikker på dette område kan overrasker, og her kan vi bruge komparativ most similar metoder.

Most similar betyder på dansk "mest ens". Hvis vi fx skal sammenligne udlændingepolitikken (den afhængige variabel) i to lande, så skal landene på alle andre variable (egenkabarter) være så ens som muligt, de skal altså være "mest ens" – undtagen på netop det område vi søger at sammenligne.

Most similar

"Most similar" bruger vi, når vi ønsker at finde forskelle, hvor "most different" er, når vi ser efter ligheder.

Et "most similar-design" eller et "most different-design" er to typer af metodadesigns, som tilbyder en systematisk tilgang til at finde ligheder og forskelle, når vi anvender komparativ metode.

2.4.1 Most similar eller most different

Vigtigt begreb til komparativ metode

Komparativ metode

Videnskabelig metode hvor man finder de ligheder og forskelle, der forklarer bestemte forhold i de cases/undersøgelser, man sammenligner.

	Danmark	Sverige
Variable (egenskaber)	A	A
	B	B
	C	C
Uafhængig variabel (Udlændingepolitikken)	E	F
Afhængig variabel (udfald)	X	Y

Tabel 2.9

Eksempel på most similar-design: Udlændingepolitik i Danmark og Sverige.

I tabellen kan man se, at de to variable E og F påvirker den afhængige variabel, da de bestemmer udfaldet X og Y. Det betyder altså, at hvis den uafhængige variabel E er tilstede, vil den afhængige variabel blive X, hvormod den vil blive Y, hvis den uafhængige variabel er F.

I forhold til det konkrete eksempel kan forskellene i udlændingepolitikken (den uafhængige variabel) forklares ud fra, at de borgerlige partier i Danmark i højere grad end i Sverige har forsøgt at mobilisere vælgerne omkring en stram udlændingepolitik.

Afhængig versus uafhængig variabel

Den uafhængige variabel påvirker den afhængige variabel eller selve udfaldet. Vi kan fx bruge udtalelsen: "Demokrati findes kun i kapitalistiske samfund".

Afhængig variabel: Demokrati

Uafhængig variabel: Kapitalistiske samfund

Most different

Når vi derimod ønsker at finde forklaringer på ligheder, bruger vi designet, "most different".

Et eksempel kan være to familier, hvor børnene i begge tilfælde har fået en høj uddannelse med meget fine karakterer (Den afhængige variabel). Den ene familie har været stærkt belæst af stofmisbrug og kriminalitet (egenskaber), mens den anden har sikret børnene en opvækst uden disse risikofaktorer.

Nu vil vi så undersøge, om der alligevel var lighedspunkter i de to familier, som kunne forklare børnenes uddannelsesmæssige succes.

Vigtige begreber til Most similar eller most different

Den afhængige variabel
Den variabel som påvirkes af den uafhængige variabel.

Den uafhængige variabel
Den variabel som påvirker en anden variabel.

Upsi

- Man har svært ved at finde relevante variable (egenskaber).
- Man har svært ved at få fat på relevant data på de cases, man vil undersøge.
- Selvom man kan finde en statistisk sammenhæng, er det ikke sikkert, der er en kausal sammenhæng.

I tabellen ovenfor er alle egenskaber forskellige, men den uafhængige variabel er ens. De forskellige egenskaber betyder altså ikke noget for udfaldet. Til gengæld viser det sig, at børnene i begge tilfælde har haft positive relationer til deres lærere i folkeskolen, der har fungeret som rollemodeller i forhold til at vælge uddannelsesvejnen til (den uafhængige variabel X).

På samme måde kan vi forsøge at finde nye veje til øget økonomisk vækst, ved at sammenligne meget forskellige lande, der kun har det til fælles, at de har haft en høj vækst i en periode.

Jo større kontrast, der er mellem de sammenlignelige cases/undersøgelser, jo bedre er muligheden for at finde nye og overraskende forklaringsmuligheder.

Eksempel på most different-design: To familier med forskellige egenskaber, men med ens udfald.

Tabel 2.10

Variable (egenskaber)	Familie 1	Familie 2
Den afhængige variabel (udfald)	Z	Z
Den uafhængige variabel	X	X
	F	B
	C	D
	A	G